

retter, ikke som det 2det Medlem for 7de Kredss sagde, 6 ny Bykredse, men 10 ny Bykredse. Der oprettes nemlig ved dette Forslag 8 Kredse, som i det væsentlige blive Bykredse, og saa foretages der en Del Forandringer ved to andre Kredse, saa at der paa denne Maade fremkommer to ny Bykredse. Jeg kan ikke se, at dette i mindste Maade gaar i Retning af at fremme Agraernes Laster, Agraernes Ønsker. — Saa fremkom der fra begge de ærede Medlemmer en Tanke, som vi jo ogsaa havde fremme ved 1ste Behandling, nemlig den, at dette Forslag er et midlertidigt Forslag, det er en midlertidig Foranstaltning. Begge de ærede Medlemmer have jo ikke siddet ret længe her i Rigsdagen, og jeg vil derfor tillade mig at gøre dem begge opmærksomme paa, at de 8 eller i alt Fald 7 Forsøg, som Regeringen tidligere har gjort paa at oprette nogle enkelte Kredse, og som ere blevne gjorte fra Begyndelsen af 70erne og indtil den seneste Tid, alle have betegnet sig som midlertidige Foranstaltninger. Man har under Behandlingen af dem alle talt om Nødvendigheden af en Grundlovsforandring; men der er hengaaet 20 Aar, uden at vi nu ere nærmere ved Grundlovsforandringen. Jeg tror, at jeg har Ret i den Betragtning, som jeg gjorde gældende ved 1ste Behandling af Sagen: man kan tale saa meget, som man vil, om det midlertidige ved Sagen; hvad man gør, bliver nok alligevel den endelige Ordning for lange Tider. Ærede Medlemmer vide jo nok, at der er et andet Hensyn, som i mange Aar har spillet med ind i disse Forhandlinger her paa Rigsdagen. Lad os i alt Fald være saa ærlige at drage det frem; jeg skal ikke sty det. Det er nemlig dette, at der fra begge Sider har været taget politiske Hensyn. Jeg erkender, at det første Forslag, som kom frem i 1871, var det mest loyale af alle disse Forslag; det tog Sigte paa at opfylde Grundlovens Bud, saaledes som Forholdene vare den Gang. Men saa spillede de politiske Forhold betydelig ind i Forhandlingerne. Det høje Ting vil erindre, at den Gang var det paa Overgangen til, at Højre fra at være Flertal gik til at blive Mindretal i det andet Ting. Ved Gennemførelsen af Regeringens daværende Forslag, vilde der være Udsigt til, at Højre kunde bevare Flertallet endnu i nogle Aar. Venstre havde paa den anden Side ingen Interesse i at styrke Regeringen paa denne Maade. Det er en Betragtning, som sikkert ogsaa spillede med ind i Forhandlingerne sammen med de øvrige Grunde, som bleve fremførte, og som jeg tidligere har haft Lejlighed til at paa-vise her i denne Sal. Men under de senere

Forsøg, som bleve gjorte paa at gennemføre denne saakaldte midlertidige Ordning eller midlertidige Foranstaltning: Oprettelsen af 4, 6 eller 8 ny Kredse, tror jeg nok at turde sige, at der fra begge Sider blev taget politiske Hensyn. Disse forskellige Forsøg vilde i alt væsentligt føre til, at Højre fik adskillige ny Kredse i det andet Ting. At Højre satte Pris herpaa, er en Sag for sig, men mine Meningsfæller kunde selvfølgelig ingen Interesse have af at gennemføre en saadan Foranstaltning og derigennem hjælpe de Herrer i denne Retning. Det er ikke fri for, at jeg har en lignende Følelse i dette Øjeblik. Tør de Herrer paa den anden Side med Haanden paa Hjertet sige, at de ikke have politiske Hensigter med det foreliggende Forslag? Tør de Herrer sige, at de ikke tænke paa, at dette Forslag skal bidrage sit til at opretholde Forligsvennernes Flertal ved det kommende Valg? Jeg vil være saa aaben og ærlig, at jeg vil sige, at jeg har min stærke Tvivl i saa Henseende.

Naar det ærede 2det Medlem for 7de Kredss talte en Del om, at vi fordrede Landstinget afføstet osv., og at Landstinget dog maatte have Lov til at være til, saa vil jeg dertil sige, at det ærede Medlem havde ikke nogen som helst Grund til at komme ind paa den Slags Betragtninger, hverken i Anledning af det foreliggende Forslag eller i Anledning af de Udtalelser, som ere fremkomne fra min Side. Jeg har jo ikke med et eneste Ord givet Anledning til den Slags Udtalelser.

Det ærede Medlem rettede et bestemt Spørgsmaal til mig — ja ikke blot til mig, med ogsaa til andre ærede Medlemmer, som have talt imod Forslaget — nemlig dette: Hvori ligger det grundlovsstridige ved det foreliggende Forslag; skulde det ikke være rigtigt at søge den Paragraf forandret, som omhandler Folketingskredsenes Antal, og er det i Strid med Grundloven? Saaledes omtrent udtalte det ærede Medlem sig; jeg har noteret det saaledes. Selvsølgelig er det ikke i Strid med Grundloven at søge denne Paragraf forandret, men det gør man ikke. Man har indtil Dato ikke foretaget noget som helst Skridt i saa Henseende; man lader derimod Paragraffen bestaa og gør noget, der er stik imod denne Paragrafs Ordlyd. Jeg tror, at jeg haade i Dag og forleden ved 1ste Behandling har haft Lejlighed til saa tydeligt som vel muligt at vise, at det, man gør her, er netop paa det klareste i Strid med Grundloven.

Det ærede Medlem vil endvidere gøre gældende, at Folketinget ikke vil tage imod Regeringens Forslag af 1891—92, og den